

Psikolog, klinik psikolog, psikoterapist, psikanalist gibi kavramlar arasındaki farkları bilmek ister miydiniz?

Psikoloji, insan davranışlarının ve ruhsal, zihinsel süreçlerinin bilimsel yöntemlerle çalışıldığı bir bilim dalıdır. Psikoloji biliminin, herbiri uzmanlaşma gerektiren Gelişim Psikolojisi, Sosyal Psikoloji, Klinik Psikoloji, Bilişsel-Nöro Psikoloji, Adli Psikoloji gibi alt alanları vardır. Dünyanın pek çok ülkesinde bu alanlarda uzmanlaşma, genel bir Psikoloji eğitiminin üzerine inşa edilir.

Ülkemizde “**psikolog**” ünvanı, YÖK tarafından kabul edilen bir yüksek öğrenim kurumunda, dört yıllık psikoloji lisans eğitimini tamamlamış olan kişilere verilir. Bu ünvanı ancak psikoloji diploması olan kişiler kullanabilir.

Klinik psikolog, nesnel ve yansıtımlı ölçüm araçları, gözlem ve görüşme teknikleri kullanarak psikolojik değerlendirme ile uluslararası teşhis ve sınıflama sistemlerinde hastalık olarak tanımlanmayan ve Sağlık Bakanlığı'nın da uygun bulunduğu durumlarda psikoterapi uygulamaları yapar. Hastalık durumlarında ise ancak ilgili uzman tabibin teşhisine ve tedavi için yönlendirmesine bağlı olarak psikoterapi uygulamalarını gerçekleştirir.

Sağlık Bakanlığı'nın ilgili mevzuatına göre, Psikoloji lisans eğitimi üzerine uygun görülen psikolojinin tıbbi uygulamalarıyla ilgili sertifikalı eğitim almış ve yeterliliğini belgelemiş psikologlar sertifika alanlarındaki tıbbi uygulamalarda görev alabilirler.

TPD, Avrupa Psikologlar Dernekleri Birliği (EFPA) ile yapmış olduğu bir anlaşma çerçevesinde, bazı ek koşulları sağlayan Psikoloji mezunlarına, Avrupa'da tanınırlık ve geçerliliği olan “EFPA Psychologist” diploması sağlamaktadır. TPD'nin web sayfasından il il, psikolog olup, derneğimizde kayıtlı psikologlara ulaşabilirsiniz.

Klinik Psikoloji, Psikolojinin çok özel bir ek eğitim ve uzmanlaşma gerektiren bir alt alanıdır. *Ülkemizde Klinik psikolog olmak için*, Sağlık Bakanlığının 6225 SAYILI TORBA YASA çerçevesindeki ek madde gereğince (**MADDE 9-** 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna EK MADDE 13- a) psikoloji veya psikolojik danışma ve rehberlik lisans eğitimi üzerine klinik ortamlarda gerekli pratik uygulamaları içeren klinik psikoloji yüksek lisansı veya diğer lisans eğitimleri üzerine psikoloji veya klinik psikoloji yüksek lisansına ilaveten klinik psikoloji doktorası yapmak

gereklidir. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, ancak bu nitelikte bir eğitim almış bir kişi bu ünvanı taşıyabilir.

Psikoterapist, bilimselliği ve etkinliği kanıtlanmış temel bir Psikoloji paradigması çerçevesinde (Davranışçı, Bilişsel, Psikanalitik gibi) gerekli yoğun psikoterapi eğitimlerini almış, bu kuramsal yaklaşımın gerektirdiği teknikleri kullanarak hastaların ruhsal, zihinsel sorunlarını aşmalarına, çözmelerine yardımcı olan uzmandır. Psikoterapi, kuramsal arka planının gerektirdiği biçimde kişilerarası ilişkinin sistemli bir biçimde danışan kişinin yararına kullanıldığı, belirli koşulların sağlandığı bir ortamda gerçekleştirilir.

Bir psikiyatr, klinik psikolog, sosyal çalışmacı veya psikiyatri hemşiresi, gerekli ek eğitimlerini titizlikle tamamlayarak psikoterapist ünvanını elde ederler. Sıklıkla psikoterapi eğitimleri bağımsız ama belirli bir akreditasyona, eğitici ekibe sahip kurumlar tarafından sağlanmaktadır. Bu kurumların öngördüğü kuramsal eğitim, uygulama ve süpervizyon şartları tamamlandığında, kişilere o yaklaşımda bir psikoterapist olma ünvanı verilir. Bu bağlamda TPD'nin yine EFPA ile yaptığı anlaşma çerçevesinde, gerekli psikoterapi eğitim ve süpervizyonlarını sağlayan psikoterapistlere, Avrupa ülkelerinde tanınırlık ve geçerliliği olan EFPA Psychotherapist ünvanı verilmektedir. Bu ünvanları almış psikolog ve psikoterapistlere TPD'nin ilgili sayfasından ulaşabilirsiniz.

Psikoterapinin bazı özgül alanlarında alınan son derece yoğun eğitimler çerçevesinde uzmanlar “psikanalist”, “aile terapisti” gibi o eğitimlere özgü ünvanlar taşıyabilirler.